

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 2009 r.

**w sprawie sposobu wnoszenia pism procesowych drogą elektroniczną
w elektronicznym postępowaniu upominawczym**

Na podstawie art. 505³¹ § 6 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

1) systemie teleinformatycznym – rozumie się przez to system teleinformatyczny w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1965 r. Nr 15, poz. 113, z 1974 r. Nr 27, poz. 157 i Nr 39, poz. 231, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1982 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1984 r. Nr 45, poz. 241 i 242, z 1985 r. Nr 20, poz. 86, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 4, poz. 21 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 14, poz. 88, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306, Nr 55, poz. 318 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 22, poz. 92 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 12, poz. 53, z 1994 r. Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 43, poz. 189, Nr 73, poz. 350 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 270, Nr 54, poz. 348, Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 117, poz. 752, Nr 121, poz. 769 i 770, Nr 133, poz. 882, Nr 139, poz. 934, Nr 140, poz. 940 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 757, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 269 i 271, Nr 48, poz. 552 i 554, Nr 55, poz. 665, Nr 73, poz. 852, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191 i 1193 i Nr 122, poz. 1314, 1319 i 1322, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 49, poz. 508, Nr 63, poz. 635, Nr 98, poz. 1069, 1070 i 1071, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1368 i Nr 138, poz. 1546, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 26, poz. 265, Nr 74, poz. 676, Nr 84, poz. 764, Nr 126, poz. 1069 i 1070, Nr 129, poz. 1102, Nr 153, poz. 1271, Nr 219, poz. 1849 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 41, poz. 360, Nr 42, poz. 363, Nr 60, poz. 535, Nr 109, poz. 1035, Nr 119, poz. 1121, Nr 130, poz. 1188, Nr 139, poz. 1323, Nr 199, poz. 1939 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 9, poz. 75, Nr 11, poz. 101, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 871, Nr 93, poz. 891, Nr 121, poz. 1264, Nr 162, poz. 1691, Nr 169, poz. 1783, Nr 172, poz. 1804, Nr 204, poz. 2091, Nr 210, poz. 2135, Nr 236, poz. 2356 i Nr 237, poz. 2384, z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 22, poz. 185, Nr 86, poz. 732, Nr 122, poz. 1024, Nr 143, poz. 1199, Nr 150, poz. 1239, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1413 i 1417, Nr 172, poz. 1438, Nr 178, poz. 1478, Nr 183, poz. 1538, Nr 264, poz. 2205 i Nr 267, poz. 2258, z 2006 r. Nr 12, poz. 66, Nr 66, poz. 466, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 186, poz. 1379, Nr 208, poz. 1537 i 1540, Nr 226, poz. 1656 i Nr 235, poz. 1699, z 2007 r. Nr 7, poz. 58, Nr 47, poz. 319, Nr 50, poz. 331, Nr 61, poz. 418, Nr 106, poz. 731, Nr 112, poz. 766 i 769, Nr 115, poz. 794, Nr 121, poz. 831, Nr 123, poz. 849, Nr 176, poz. 1243, Nr 181, poz. 1287, Nr 192, poz. 1378 i Nr 247, poz. 1845, z 2008 r. Nr 59, poz. 367, Nr 96, poz. 609 i 619, Nr 110, poz. 706, Nr 116, poz. 731, Nr 119, poz. 772, Nr 120, poz. 779, Nr 122, poz. 796, Nr 171, poz. 1056, Nr 220, poz. 1431, Nr 228, poz. 1507, Nr 231, poz. 1547 i Nr 234, poz. 1571 oraz z 2009 r. Nr 26, poz. 156, Nr 67, poz. 571, Nr 69, poz. 592 i 593.

elektroniczną (Dz. U. Nr 144, poz. 1204, z późn. zm.²⁾), obsługujący elektroniczne postępowanie upominawcze, dostępny za pośrednictwem stron internetowych Ministerstwa Sprawiedliwości;

2) sądzie – rozumie się przez to wydział sądu właściwy do prowadzenia elektronicznego postępowania upominawczego;

3) użytkownikowi – rozumie się przez to osobę fizyczną, która uprawniona jest do uwierzytelniania się na danym koncie;

4) użytkownikowi kwalifikowanemu – rozumie się przez to przedstawiciela powoda komunikującego się z sądem za pomocą dedykowanego dla tego celu oprogramowania;

5) uwierzytelnieniu – rozumie się przez to uzyskanie przez użytkownika, w zakresie jego uprawnień, dostępu do konta;

6) elektronicznym potwierdzeniu wniesienia pisma - rozumie się przez to zestaw danych jednoznacznie wskazujący wnoszone pismo, użytkownika je wnoszącego oraz datę wniesienia pisma;

7) nazwie użytkownika - rozumie się przez to jawne dane do składania podpisu elektronicznego.

§ 2.1. Wniesienie pisma procesowego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego przez użytkownika innego niż użytkownik kwalifikowany dokonuje się kolejno przez:

1) uwierzytelnienie użytkownika;

2) utworzenie pisma w systemie teleinformatycznym;

3) zatwierdzenie treści pisma;

4) nieodwracalne zainicjowanie procedury opłacenia pisma za pomocą udostępnianego przez system teleinformatyczny mechanizmu zapewniającego identyfikację wnoszącego opłatę, o ile z wniesieniem pisma związana jest opłata.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 173, poz. 1808, z 2007 r. Nr 50, poz. 331, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056 i Nr 216, poz. 1371.

2. Niezwłocznie po wniesieniu pisma, o którym mowa w ust. 1, system teleinformatyczny wytwarza elektroniczne potwierdzenie wniesienia pisma i automatycznie umieszcza je w elektronicznych aktach sprawy.

§ 3.1. Wniesienie pisma przez użytkownika kwalifikowanego dokonuje się kolejno przez:

- 1) utworzenie pisma w oprogramowaniu przeznaczonym do komunikacji powoda z systemem teleinformatycznym sądu;
- 2) uwierzytelnienie użytkownika;
- 3) wprowadzenie pisma do systemu teleinformatycznego.

2. Niezwłocznie po wniesieniu pisma, o którym mowa w ust. 1, system teleinformatyczny wytwarza elektroniczne potwierdzenie wniesienia pisma i automatycznie umieszcza je w elektronicznych aktach sprawy.

3. Wymagania techniczne systemu teleinformatycznego dla dokonania czynności, o których mowa w ust. 1 pkt. 1 i 3, udostępniane są przez sąd za pośrednictwem stron internetowych Ministerstwa Sprawiedliwości.

§ 4. Użytkownik będący radcą prawnym, adwokatem, rzecznikiem patentowym lub radcą prokuratury generalnej Skarbu Państwa może wносить pisma procesowe w sposób, o których mowa w § 2 lub § 3.

§ 5.1. Jeżeli do wniesienia pisma procesowego wymagane jest łączne współdziałanie więcej niż jednej osoby, wniesienie pisma procesowego poprzedza:

- 1) złożenie przez osobę wytwarzającą pismo w systemie teleinformatycznym oświadczenia o sposobie reprezentacji ze wskazaniem nazwy użytkowników dla pozostałych osób, które uprawnione są do łącznego działania za stronę, i zatwierdzenie treści pisma bez jego wniesienia;
- 2) ujawnienie pisma w systemie teleinformatycznym użytkownikom, których dotyczy oświadczenie, o którym mowa w pkt 1;

3) zatwierdzenie treści pisma przez każdego z użytkowników, o których mowa w pkt 2;

2. Zatwierdzenie pisma przez ostatniego z użytkowników, o których mowa w ust. 1 pkt 2, powoduje wniesienie pisma.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2010 r.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

w porozumieniu:

MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenie stanowi wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 505³¹ § 6 Kodeksu postępowania cywilnego. Projektowane regulacje odnoszą się do komunikacji strony z sądem (wnoszenie pism procesowych) i określają sposób wnoszenia pism procesowych drogą elektroniczną w elektronicznym postępowaniu upominawczym.

W modelu podstawowym pisma procesowe tworzone są bezpośrednio w systemie teleinformatycznym, po uwierzytelnieniu się użytkownika na koncie. Wniesienie pisma wymaga dodatkowo nie tylko zatwierdzenia pisma, ale również zainicjowania procedury opłacania go w przypadku, kiedy opłata byłaby należna. To ostatnie rozwiązanie niezbędne jest dla identyfikacji wnoszącego pismo oraz eliminacji nieodpowiedzialnego wnoszenia pism, a także ataków na system teleinformatyczny. Standardowy mechanizm został zmodyfikowany na potrzeby komunikacji z powodami masowymi, wykorzystującymi do usprawnienia kontaktów z sądem dedykowane oprogramowanie odpowiadające specyfikacjom technicznym publikowanym przez Ministra Sprawiedliwości zgodnie z § 3 ust. 3. Specyfika działania stron reprezentowanych przez użytkowników kwalifikowanych powoduje, że pisma wnoszone przez nich nie są generowane w systemie teleinformatycznym służącym do prowadzenia elektronicznego postępowania upominawczego, lecz w systemie strony, za pomocą dedykowanego oprogramowania. Nie ma również w ich przypadku konieczności uzależnienia wniesienia pisma od uruchomienia procedury uiszczania opłaty od pisma.

Procedura wnoszenia pism przez strony reprezentowane przez więcej niż jedną osobę wymaga zastosowania szczególnej procedury „poczekalni” pisma wytworzonego przez jednego z reprezentantów oraz wskazania przez niego pozostałych osób uprawnionych do zatwierdzenia znajdującego się tam pisma.

W związku z koniecznością skorelowania wejścia w życie projektu z terminem wejścia w życie regulacji normujących elektroniczne postępowanie upominawcze, projektowane regulacje powinny wejść w życie z dniem 1 stycznia 2010 r.

Projektowane regulacje powinny wejść w życie z dniem 1 stycznia 2010 r. w związku z koniecznością skorelowania wejścia w życie projektu rozporządzenia

z terminem wejścia w życie regulacji normujących elektroniczne postępowanie upominawcze.

Ocena skutków regulacji

1. Cel wprowadzenia rozporządzenia:

Celem proponowanej regulacji jest określenie sposobu wnoszenia pism procesowych drogą elektroniczną w elektronicznym postępowaniu upominawczym.

2. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje rozporządzenie:

Projekt dotyczy działania sądu prowadzącego sprawy w elektronicznym postępowaniu upominawczym przez podmiotów korzystających z tego postępowania.

3. Konsultacje:

Projekt został przedstawiony w celu wydania opinii Sądowi Najwyższemu, Krajowej Radzie Sądownictwa, Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Cywilnego, samorządom korporacji prawniczych – Naczelnej Radzie Adwokackiej, Krajowej Radzie Radców Prawnych, Krajowej Radzie Komorniczej, Stowarzyszeniu Sędziów Polskich „Iustitia”, Stowarzyszeniu Prokuratorów Rzeczypospolitej Polskiej oraz Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, a także Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”, Business Centre Club, Krajowej Izbie Gospodarczej.

Przedstawiony projekt wymagał też konsultacji ze Stowarzyszeniem do spraw audytu i kontroli systemów informatycznych ISACA, Polskim Towarzystwem Informatycznym oraz Stowarzyszeniem Jakości Systemów Informatycznych SJSI. Zawiera on bowiem rozwiązania informatyczne i regulacje dotyczące bezpieczeństwa systemu.

Nie została uwzględniona została uwaga Krajowej Rady Komorniczej dotyczące zbędności używania w projektowanym § 2 sformułowania „użytkownika innego niż użytkownik kwalifikowany”, ponieważ zdefiniowane pojęcie użytkownika zawiera również pojęcie użytkownika kwalifikowanego. Nie można więc w § 2 projektu rozporządzenia sformułowania „użytkownika innego niż użytkownik kwalifikowany” zastąpić pojęciem użytkownika.

Uwzględnione zostały uwagi Polskiego Towarzystwa Informatycznego przez sprecyzowanie pojęcia konta i rezygnację z powtarzania w projektowanym § 3 rozporządzenia ustawowej definicji bezpiecznego podpisu elektronicznego.

Nie została uwzględniona uwaga Naczelnej Rady Adwokackiej o potrzebie regulacji dotyczącej możliwości składania załączników, w tym pełnomocnictw. Komunikacja drogą elektroniczną z sądem prowadzącym elektroniczne postępowanie upominawcze wyłącza możliwość składania załączników. Zgodnie z art. 89 § 1 k.p.c., w wersji obowiązującej od 1 stycznia 2010 r., w elektronicznym postępowaniu upominawczym wystarczy powołanie się na pełnomocnictwo.

Krajowa Rada Radców Prawnych przedstawiła ogólną pozytywną ocenę projektu rozporządzenia.

Pozostałe podmioty nie zgłosiły uwag do przepisów rozporządzenia.

Projekt rozporządzenia został także udostępniony, stosownie do brzmienia art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414), za pośrednictwem Internetu na stronie Ministerstwa Sprawiedliwości, która – zgodnie z § 9 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 stycznia 2007 r. w sprawie Biuletynu Informacji Publicznej (Dz. U. Nr 10, poz. 68) – jest jednocześnie stroną podmiotową Biuletynu Informacji Publicznej.

4. Skutki finansowe i społeczno-gospodarcze ustawy:

Szacuje się, że wdrożenie projektu nie spowoduje innych kosztów, ponad te, które wiążą się z wyposażeniem sądów w system informatyczny i nośniki informatyczne. Koszty te były uwzględnione w ocenie skutków regulacji zawartej w uzasadnieniu projektu ustawy wprowadzającej elektroniczne postępowanie upominawcze³.

Istotne będą natomiast oszczędności dla stron postępowania i dla sądu wynikające z ograniczenia prowadzenia korespondencji tradycyjną drogą.

Projekt nie wpływa bezpośrednio na konkurencyjność gospodarki, funkcjonowanie przedsiębiorstw, rynek pracy i ochronę środowiska.

³ Ustawa z dnia 9 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 26, poz. 156)

Wejście w życie projektowanej regulacji nie wpłynie negatywnie na bezpieczeństwo systemu, albowiem dostęp do archiwów elektronicznych będzie miał jedynie uprawniony do tego podmiot

5. Wstępna opinia o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej:

Materia projektu leży poza zakresem spraw regulowanych przez prawo Unii Europejskiej.